

A szegedi kereskedők nagygyűlése.

(Saját tudósítónktól.) A szegedi kereskedők csütörtökön este nagygyűlést tartottak a Tisza-szálló nagytermében. Szeged kereskedői közül mintegy kétszázötvenen jelentek meg a gyűlésen, amely méltóságteljesen és zavartalanabban folyt le, mint a legutóbbi kereskedőgyűlés. Szász Ernő az ülés megnyitása előtt jelentette, hogy a Lloyd kereskedelmi osztályának megbízásából kiküldött 12 tagú bizottság az ülést előkészítette és az elnöklésre Aczél Gézá, jegyzőül Schweiger Miksát ajánlotta.

Aczél Géza az új világrendet szíve egész melegevel köszönti, mert szerinte a kereskedelem eleme a szabadság, létfeltétele pedig a szabad kereskedelem. A nagygyűlést szervezkedésre hívták egybe, tömörülésre és nem öncélok szolgálatára. A kereskedők tömörülésének célja csak Magyarország érdekeinek előmozdítása lehet, ez pedig feltételezi azt, hogy ne rombolni, hanem építeni akarjunk. Tömörülni kell a kereskedőknek a közhatalom támogatására, bármily pártához tartoztak is az egyesek a múltban. Egy cél legyen a szegedi kereskedők előtt: vállvetve dolgozni az új Magyarország jövője érdekében.

Vadász Aurél visszapillantást vetett a háború pusztításaira. Amikor a világ ugyszólván rommá lett, kötelessége mindenkinek egyéni érdekeit félretenni és dolgozni a közérdekért. A kereskedőkre különösen áll ez most, akik predesztinálva vannak arra, hogy dolgozzanak, mindenben részt vegyenek. A legsürgősebb most az, hogy csatlakozzanak a Nemzeti Tanácshoz. A kiküldött 12 tagú bizottság által kidolgozott határozati javaslatot a következőkben ajánlja elfogadásra:

1. Mondja ki a szegedi kereskedők nagygyűlése, hogy teljes erejével csatlakozik a Nemzeti Tanácshoz és az annak kebeléből alakult kormányt nehéz munkájában fentartás nélkül támogatja.

2. Határozza el, hogy megalakítja a kereskedők 24 tagból álló tanácsát, amely tanács hivatva lesz a kereskedelem és fogyasztás érdekeit egyaránt a rendelkezésére álló minden eszközzel előmozdítani és a Szegedi Nemzeti Tanácsba delegálandó 3 tagja által a meglévő összes érdekképviselések és kereskedelmi közintézmények ellenőrzését gyakorolni.

3. Kívánatosnak tartja a nagygyűlés, hogy a megalakítandó tanács útján a szegedi iparosok tanácsával minden Szeged közgazdasági ügyeit érintő kérdésekben együttesen járjon el és az iparos tanáccsal lépjen azonnal érintkezésbe.

4. Kimondja a nagygyűlés, hogy a háború folytán elszegényedett kereskedőket, kereskedelmi tisztviselőket és alkalmazottakat segítyezi és megbizsa a módosított kidolgozásával a kereskedők tanácsát.

5. Mondja ki a nagygyűlés, hogy törhetetlen hűve a magyar népköztársaság megalakításának, felszólítja az összes kereskedőket, hogy lépjenek be az újirányzat politikai pártjaiba s vegyék ki részüket az új Magyarország megalapozásában.

A határozati javaslatot a nagygyűlés zajos lelkesedéssel egyhangulag elfogadta.

Wimmer Fülöp az előterjesztéssel kapcsolatban felhívja a kereskedők figyelmét a jövő nagy munkáira. Ezt az irányzatot szerinte feltétlenül támogatni kell. Azonban a kereskedők tanácsának tudnia kell, hogy a jövőben mik lesznek a teendők. A tanácsnak dolgozni és nem politizálni kell. Minden módon a kereskedők és iparosok érdekeit kell szolgálni. A felosztásra kerülő nagy katonai raktárak készletei, az anyagok beszerzése, biztosítása stb. mind oly fontos kérdések, amelyeket a tanácsnak meg kell ragadnia. Az itt megjelent kartársak mind demokraták, azok is voltak, ő maga is egyike volt az elsőnek, akik rámutattak arra, hogy az új irányzatot követni kell. Ennek dacára félrevonul, mint a régi keretek hűve és így semmi szerepet nem kíván. Azonban az új vezetők legyenek tisztá-

ban azzal, hogy a régi, sok évi gyakorlati tapasztalatokkal bíró értékes kereskedőkre, azok tudására az új éraban is szükség van, ha a múltban más politikai elveket vallottak is. Az új vezetőkkel a régieknek is egy a nézetük és ez az, hogy az újvilágrend közepett is Magyarország boldogulásáért kell vállvetve küzdenünk.

Bach Jenő nem szólalt volna fel, azonban erre Wimmer provokálta. Egyetért vele, hogy karöltve kell a kereskedőknek dolgozni, azt azonban, hogy ne politizáljanak tulsokat, vagy hogy a politikától visszavonuljanak, nem fogadja el. A kereskedőknek ki kell lépni a régi rendszerből. Szégyen az, hogy a kereskedőknek soha sem volt önálló politikai nézetük. Eszközül használták föl őket és soha nem volt a kereskedőknek olyan faktoruk, aki gerincesen vezette volna őket. Egyeseket szép szavakkal, másokat erőszakkal hallgattattak el. A mostani rendszer szabad megnyilvánulását örömmel üdvözi. A kereskedőknek becsülettel kell dolgozni és becsületesen gondolkodni. (Nagy éljenzés.) A köztársaságba olyan szellemet kell belevenni, hogy ne csak magadnak, hanem a köznek is hasznára tudjunk lenni minden munkánkba. A kereskedők ne engedjék magukat egyes potentátóktól vezettetni, akiket a kormány vagy mások akarnak a kereskedők nyakába varrni, de minden kartársat meg kell becsülni, aki a vezetésre, irányításra hivatott.

Pálffy Dániel elismeri, hogy fáj a régi embereket elejteni, azonban az új világrendeztet megköveteli. A régi rendszer és azok hívei mindig meghamisították a közvéleményt. Most nemcsak a kereskedők szabadultak fel, hanem felszabadultak az összes eddigi elnyomottak, akik szintén követelni fogják az új rendszert. Ezért szükséges, hogy a régi vezérek álljanak félre, mert ők voltak az okai annak, hogy a rettenetes összeomlás bekövetkezett. Ha keresztülmentek a tisztító tüzön, úgy szívesen baráti jó érzéssel fogják fogadni a régieket is az új táborban.

Schweiger Miksa megérti Wimmer, hogy miért óvja a kereskedőket a politizálástól, azért, mert Wimmer sokat politizált. Rámutatott Wimmer vezéri tévedéseire és követelte, hogy a régi rendszer hívei ne menekülhessenek felelősség nélkül. Martirokat azonban nem kíván.

Holtzer Dániel a központok megszüntetését követeli, a katonai raktárak készleteit pedig ne csak a fővárosi kereskedők között osszák el, hanem a vidéki kereskedők igényeit is vegyék figyelembe. A kereskedők tanácsának segíteni kell azon, hogy a kereskedőknek jövedelmük, ahhoz való forrásuk legyen, mivel különben az új terhes adózásnak eleget tenni nem tudnak. Kéri a jelenlevőket, hogy a Nemzeti Tanácsot eszmékkel és életrevaló ötletekkel támogassák. Szegedet a második kereskedelmi központtá kell tenni. (Élénk éljenzés.)

Szegő Árpád szerint a kereskedőknek éppen az ország érdekében politizálni kell. Ha nagy politikusok tévedhettek, a kereskedők is ugyanazt teheték politikájukban. Nem tudja belátni, hogy miért kell kizárni a régi pártok vezetőit. Az egyetértés ezt nem tűri meg és a tévedések megbocsáthatók.

Szász Ernő megnyugtatta Szegőt és a régi irány híveit, hogy a régi embereket nem akarják életük végéig büntetni, azonban az új irány győzelmének megerősödéséig szükséges, hogy azok félreálljanak.

Aczél Géza ezután felteszi a kérdést, hogy a gyűlés elfogadja-e a határozati javaslatot. A gyűlés a határozati javaslatot elfogadta és 24 tagból álló tanácsot választott. A tanács tagjaiul egyhangulag a következőket választották meg: Aczél Géza, Arany Károly, Bach Jenő, Balás Zoltán, Böröcz Pál, Engel Vilmos, Holtzer Dániel, Kardos Mihály, Kriszt Sándor, Landesberg Mór, Ottovay Károly, Pálffy Dániel, Patzauer Sándor, Peternelli Lajos,

Reitzer Lipót, Sós Lajos, Schweiger Miksa, Stauber Miksa, Szász Ernő, Tóth József, Vadász Aurél, Vass Jenő, Wellisz Géza és özv. Zinner Imréné.

Szász Ernő indítványára a gyűlés elhatározta, hogy a tanácsot a frontról visszatérő hat kereskedővel még kiegészítik. Mintán még dr. Singer István felhívta a kereskedők figyelmét arra, hogy az új életre lendülő kereskedelemmel kapcsolatban a kereskedők első sorban azokat alkalmazzák a tartalékos tiszték és legénység közül, akik a frontról visszatértek. Aczél Géza az ülést berkesztette.

Ki képviselje a szegedi kamarát az Országos Nemzeti Tanácsban.

(Saját tudósítónktól.) A kormány tudvalevőleg a forradalmi átalakulás őszinte híveinek legnagyobb öröme a közelmúlt napokban úgy határozott, hogy az új államformáról való döntéssel nem vár addig, amíg az alkotmányozó gyűlés összeülhet, hanem a Nemzeti Tanácsot kiegészíteti 500 tagúra és attól kér határozatot az új államformára nézve. A Nemzeti Tanács ez állapon felhívta a különböző országos testületeket, hogy delegálják képviselőjüket. A szegedi kereskedelmi és iparkamarához a budapesti kamarától a következő felszólítás érkezett:

— A Magyar Nemzeti Tanácsba egy tag azonnal kiküldendő. A kiküldött azonnal induljon Budapestre.

Ez a sürgöny szerdán délelőtt érkezett. Az elnökség: Wimmer Fülöp, Pálffy Dániel és Weiner Miksa azonnal összeült és úgy döntött, hogy a szegedi kamarai kerület képviselőjében Tonelli Sándor titkárt küldik ki. Dr. Becsey Károly még szerdán este közölte Wimmerrel, hogy a szegedi Nemzeti Tanács az elnökség választását helyteleníti és ő azt tartja helyesnek, ha a delegált személyében való megállapodás céljából teljes ülést hívna össze. A kamara elnöksége csütörtök délelőtt újból megtanácskozta a dolgot és elhatározta, hogy Garami Ernő kereskedelmi miniszter döntését kéri ki a következő sürgönyben:

— Budapesti kamara felhívott, hogy azonnal nevezzük meg Országos Nemzeti Tanács szombati gyűlésére képviselőnket Elnökség, mely kamara csatlakozását és új rend teljes támogatását már ismételtelen bejelentette. Wimmer Fülöp, Weiner Miksa és Pálffy Dániel képviselőjével egyetértően Tonelli titkárt küldötte ki. A szegedi Nemzeti Tanács más megbízott kinevezését kívánja Esetet miniszter ur döntése alá bocsátjuk: helyesnek minősíti-e itteni tanács beavatkozását. Kérünk utasítást eljárásra. Elnökség.

A szegedi Nemzeti Tanács is távirattal fordult a kereskedelmi miniszterhez, akit arra kért, hogy utasítsa a kamarát határozata megváltoztatására. Azonkívül Magyar Nemzeti Tanácshoz a következő táviratot intézte:

— A szegedi iparkamara az alkotmányozó Nemzeti Tanácsba Tonelli titkárt delegálta, ez ellen a szegedi Nemzeti Tanács a legélesebben tiltakozik. Tonelli ekszponált munkapártit nem kamara közgyűlés, hanem kamarai elnök jelölte ki, a szegedi munkapárt legprónonszirozottabb tagja. A delegálás a szegedi progresszív polgárok és munkások között óriási fölláborodást kelt. A megbízást és Tonelli tagsági jogát nem ismerjük el, a jelölés ténye és módja a demokrácia csúffá tétele.

Ha a miniszter a kamarát álláspontjának megváltoztatására fogja utasítani, akkor Szabó Gyula titkárt küldik ki az Országos Nemzeti Tanácsba.